

ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Факультет здоров'я, фізичної культури і спорту
Кафедра фізичної культури і спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 31 Фізкультурно-спортивна реабілітація

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	017 Фізична культура і спорт
Освітня програма:	Фізична культура і спорт

Рівне 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фізкультурно-спортивна реабілітація» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Фізична культура і спорт» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Сірман О.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичної культури і спорту

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 року

Завідувач кафедри (Сотник Ж.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Фізична культура і спорт» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Гарант освітньої програми (Сотник Ж.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету здоров'я, фізичної культури і спорту

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 року

Голова (Романова В.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка	Обов'язковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Освітня програма: «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		4-й	4-й
	Семестр		
	7-й	7-й	
	Лекції		
	20 год.	6 год.	
	Практичні, семінарські		
	10 год.	8 год.	
	Лабораторні		
	- год.	- год.	
	Самостійна робота		
	60 год.	78 год.	
	Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, результатів навчання щодо основ фізкультурно-спортивної реабілітації; становлення глибокої зацікавленості студентів до професійної діяльності у сфері фізкультурно-спортивної реабілітації.

Основними завданнями дисципліни є: охарактеризувати застосування фізичних вправ як основний засіб фізкультурно-спортивної реабілітації; розкрити особливості лікувальної дії фізичних вправ для підвищення інтенсивності процесів життєдіяльності в організмі людини; ознайомити з періодами та етапами відновлення і компенсації за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей організму людини; пояснити, як здійснюється оформлення призначень фахівцем фізкультурно-спортивної реабілітації та розкрити загальну методику занять фізичними вправами.

Результатом навчання за дисципліною є набуття студентами відповідно до освітньо-професійної програми таких **компетентностей, ЗК (загальні компетентності), (фахові компетентності):**

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.

ФК 4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації, форми адаптивного спорту та адаптивної фізичної культури для осіб, що їх потребують.

ФК 5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

ФК 15. Здатність організовувати спортивно-оздоровчі заняття для осіб різних категорій, зокрема з інвалідністю.

Опанувавши дисципліну «Фізкультурно спортивна реабілітація» студенти повинні володіти такими програмними результатами навчання:

ПРН 7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН 9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

ПРН 11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

ПРН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

ПРН 22. Застосовувати знання, вміння та навички для проведення

спортивно-оздоровчих занять з різними верстами населення, зокрема, з особами з інвалідністю.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ФСР при захворюваннях

Тема 1. Мета і завдання, засоби ФСР

Фізкультурно-спортивна реабілітація - система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану. Враховуючи належність фізкультурно-спортивної реабілітації до сфери фізичної культури і спорту, що вивчає вплив фізичної культури і спорту на здоров'я, фізичний розвиток і фізичні можливості організму, а також на відновлення спортсменів після травм та захворювань, то застосуванням занять фізичною культурою і спортом будуть сприяти суттєвому зміцненню та підвищенню результативності відновлювання спортсменів після травм та захворювань. Одним із основних методичних положень фізкультурно-спортивної реабілітації повинен стати комплексний мультидисциплінарний підхід, що він передбачає формування складу «ФСР-команди» для відновлення стану спортсмена з фахівців сфери фізичної культури і спорту, та залучення фахівців інших спеціальностей в консультативному режимі.

Література: основна [1-9], допоміжна [19, 21, 24].

Тема 2. ФСР при порушеннях ОРА

Травми хребта найчастіше зустрічаються в результаті ДТП, падіння з висоти. Також висока ймовірність отримання такого роду травми у спортсменів, військових і на виробництві. Травма хребта – це найчастіше перелом хребетного апарату з ушкодженням або без ушкодження спинного мозку, забої або зміщення хребців, переломи кінцівок. Важливо розуміти, що процес реабілітація при порушеннях ОРА, це комплекс заходів, який буде заснований на численних показниках різних систем організму.

ФСР складається на підставі різних показників Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів ФСР при травмах опорно рухового апарату. Показання та протипоказання до засобів ФСР. Завдання ЛФК залежно від періоду (імобілізаційний, постімобілізаційний, відновний) та методу лікування травматологічних хворих. Вибір форм та методів ЛФК.

Література: основна [1-9], допоміжна [18, 22, 25, 17].

Тема 3. ФСР при порушеннях ССС і ДС.

Поширеність серцево-судинної та дихальної патології змушують наполегливо шукати шляхи до підвищення ефективності лікування і зробити все можливе для якнайшвидшого повернення хворих до активного життя та праці. Це призвело до створення нового напрямку в кардіології – реабілітації, ФСР, що виходить далеко за рамки медичних проблем і має велике соціально-економічне значення.

Основні клінічні прояви серцево-судинної системи, дихальної системи захворювань. Механізми лікувальної та реабілітаційної дії фізичних вправ. Методика ЛФК при захворюваннях серцево-судинної системи залежно від ступеню недостатності кровообігу.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

Тема 4. Оздоровчо-реабілітаційна діяльність в педіатрії

Педіатрія (від грец. παιδός — дитина, дитя і іατρεία — лікування) – галузь клінічної медицини, яка вивчає причини виникнення механізм розвитку, особливості клінічних проявів, лікування і профілактики захворювань в період дитинства з урахуванням анатомо-фізіологічних особливостей організму дитини. Здатність до складання плану ФСР в педіатрії; здатність до критичного системного оцінювання отриманих результатів .Застосування засобів ФСР, покази та протипокази до застосування засобів ФСР.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

Змістовий модуль 2. . Фізкультурні технології та методи відновлення у ФСР

Тема 5. Оздоровчо-реабілітаційна діяльність в геріатрії

Зміст ФСР в осіб похилого віку. ФСР літніх людей має свої особливості, зумовлені віковими функціональними змінами організму. Основні методи, форми та цілі ФСР літніх людей, що не відрізняються від загальноприйнятих і включають різні аспекти реабілітаційного процесу. Визначено, що у літньому віці процеси відновлення протікають більш повільно, вони менш досконалі, що й обумовлює більш затяжний період. ФСР спрямована на оздоровлення організму, реалізацію його прихованих пристосувальних можливостей, відновлення порушених функцій.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

Тема 6. ФСР у фітнес і велнес клубах

У даний час одним із найбільш значущих напрямів у фітнес та велнес індустрії є реабілітаційні програми. Вони призначені як для профілактики небажаних захворювань і розладів, так і для післяопераційної реабілітації клієнта. Традиційний фітнес, спрямований на досягнення фізичної форми, а реабілітаційний фітнес – на відновлення функцій опорно-рухового апарату. Фахівці з ФСР застосовують строго дозовані вправи, пасивні рухи, контрольоване дихання, показання при захворюванні, вихідні положення, правильно підібрані як амплітуда руху так і спеціальне обладнання. Використання різних технік впливу на фасциально-м'язові структури і робота з тілом як з окремим елементом дає позитивний ефект.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

Тема 7. SPA процедури у ФСР

СПА – одні з найбільш затребуваних косметичних методик. Фізичні навантаження загрожують утворенням молочної кислоти та болями в м'язах. Дискомфорт від крепатури однаково знайомий новачкам і професіоналам. Але якщо перші вважають за краще просто зазнати непріємних відчуттів, то досвідчені спортсмени у своєму відновленні активно використовують «банні» процедури. Сьогодні в кожному серйозному фітнес-клубі є SPA-центр, де можна відновитися, враховуючи всі рекомендації, покази та протипокази до призначення SPA процедур.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

Тема 8. Інноваційні технології у ФСР

Інноваційні технології у ФСР є формуванні фундаментальних знань, вмій та навичок щодо застосування новітніх технологій у побудові заняття з ФСР, що базуються на сучасних досягненнях провідних вітчизняних та іноземних вчених і світової практики. Динамічна пропріоцептивна корекція Засоби впливу на корекцію рухових порушень (лікувальні навантажувальні та нейро-ортопедичні костюми, лікувальні та адаптивні реабілітаційні технології). Показання та протипоказання до застосування методів динамічної пропріоцептивної корекції. Відеоігри у фізичній терапії, ерготерапії. Відповідність відеоігор відповідно до нозологій. Роль відеоігор у мотивації пацієнтів до проходження ФСР. Вимоги відеоігор до пацієнтів, їх вартість. Застосування відеоігор у домашніх умовах.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

Тема 9. ФСР для осіб з інвалідністю.

ФСР для людей з інвалідністю це система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму, усуненні обмежень їх життєдіяльності для досягнення і підтримання соціального і матеріального благополуччя.

Література: основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	13
Змістовий модуль 1. ФСР при захворюваннях										
Тема 1. Мета і завдання, засоби ФСР	10	2	-	-	8	10	-	-	-	10
Тема 2. ФСР при порушеннях ОРА	10	2	2	-	6	10	2	-	-	8
Тема 3. ФСР при порушеннях ССС і ДС.	10	2	2	-	6	10	-	2	-	8
Тема 4.Оздоровчо – реабілітаційна діяльність в педіатрії	10	2	-	-	8	10	-	2	-	8
Усього за ЗМ 1	40	8	4	-	28	40	2	4	-	34
Змістовий модуль 2. Фізкультурні технології та методи відновлення у ФСР										
Тема 5..Оздоровчо реабілітаційна діяльність в геріатрії	12	2	2	-	8	12	2	2	-	8
Тема 6.ФСР у фітнес і велнес клубах	10	2	-	-	8	10	-	-	-	10
Тема 7 SPA процедури у ФСР	8	2	-	-	6	8	-	2	-	6
Тема 8.Інноваційні технології у ФСР	12	4	2	-	6	12	2	-	-	10
Тема 9.ФСР для осіб з інвалідністю	8	2	2	-	4	8	-	-	-	8
Усього за ЗМ 2	50	12	6	-	32	50	4	4	-	42
Усього годин	90	20	10	-	60	90	6	8	-	78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1. ФСР при захворюваннях		
1	Тема 2. ФСР при порушеннях ОРА	2/-
2	Тема 3. ФСР при порушеннях ССС і ДС.	2/2
3	Тема 4.Оздоровчо – реабілітаційна діяльність в педіатрії	-/2
Змістовий модуль 2. Фізкультурні технології та методи відновлення у ФСР		
4	Тема 5..Оздоровчо реабілітаційна діяльність в геріатрії	2/2
5	Тема 7 SPA процедури у ФСР.	-/2
6	Тема 8.Інноваційні технології у ФСР	2/-
7	Тема 9.ФСР для осіб з інвалідністю	2/-
	Разом	20/8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1. ФСР при захворюваннях		
1	<i>Тема 1. Мета і завдання, засоби ФСР</i>	8/10
2	<i>Тема 2. ФСР при порушеннях ОРА</i>	6/8
3	<i>Тема 3. ФСР при порушеннях ССС і ДС.</i>	6/8
4	<i>Тема 4. Оздоровчо – реабілітаційна діяльність в педіатрії</i>	8/8
Змістовий модуль 2. Фізкультурні технології та методи відновлення у ФСР		
5	<i>Тема 5. Оздоровчо реабілітаційна діяльність в геріатрії</i>	8/8
6	<i>Тема 6. ФСР у фітнес і велнес клубах</i>	8/10
7	<i>Тема 7 SPA процедури у ФСР</i>	6/6
8	<i>Тема 8. Інноваційні технології у ФСР</i>	6/10
9	<i>Тема 9. ФСР для осіб з інвалідністю</i>	4/8
	Разом	60/78

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. ФСР при захворюваннях				
<i>Тема 1. Мета і завдання, засоби ФСР</i>	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	6
<i>Тема 2. ФСР при порушеннях ОРА</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	6
<i>Тема 3 ФСР при порушеннях ССС і ДС.</i>	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	6
<i>Тема 4. Оздоровчо-реабілітаційна діяльність в педіатрії</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	7
Змістовий модуль 2. Фізкультурні технології та методи відновлення у ФСР				

<i>Тема 5. Оздоровчо-реабілітаційна діяльність в геріатрії</i>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	7
<i>Тема 6. ФСР у фітнес і велнес клубах</i>	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	7
<i>Тема 7 SPA процедури у ФСР</i>	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	7
<i>Тема 8. Інноваційні технології у ФСР</i>	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Усне та письмове опитування. Презентація основних положень за темою.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	7
<i>Тема 9. ФСР для осіб з інвалідністю</i>	Конспектування тематичного матеріалу. Вивчення основних визначень і термінів. Виконання завдань практичної роботи	Анотування основних та додаткових джерел з теми. Підготовка доповіді.	<i>основна [1-12], допоміжна [17, 23, 25, 28].</i>	7

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання сприяють кращому засвоєнню здобувачами матеріалу з навчальної дисципліни «Фізкультурно-спортивна реабілітація» та формуванню у них навичок та вмій одержувати додаткові знання.

Підготовка доповідей або презентацій як форма індивідуальної роботи навчальної дисципліни передбачає дослідження основних питань програмного матеріалу.

Оцінка доповіді або презентації враховує ступінь розкриття теми, обсяг використаної літератури, змістовність викладення фактів, рівень самостійності міркувань. Важливо, щоб доповідь або презентація були виконані відповідно до теми та повністю розкривали проблему дослідження.

Перелік індивідуальних завдань

1. Відеоігри у фізичній терапії, ерготерапі
2. Інноваційні технології в ерготерапії
3. Робототехніка та робототехнічні екзоскелети
4. Нервово-м'язова електрична стимуляція
5. Телереабілітація
6. Сучасні технічні засоби
7. Метод кондуктивної терапії
8. Метод зворотного зв'язку

9. Дзеркальна терапія
10. СПА-засоби у ФТЕ
11. Арттерапія, музикотерапія, піскова терапія
12. Лікувальний навантажувальний костюм, нейро-ортопедичний костюм, рефлекторно-навантажувальний пристрій
13. Лікувальні реабілітаційні технології
14. Адаптивні реабілітаційні технології
15. Інноваційні технології у геріатрії

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Фізкультурно-спортивна реабілітація» застосовуються наступні методи навчання:

- словесні методи навчання, пояснювально-ілюстративний метод із використанням мультимедійних презентацій під час викладу лекційного матеріалу;
- бесіда з елементами дискусії, ситуативний підхід, бесіда за «круглим столом», «питання-відповідь»;
- проблемно-пошуковий та евристичний (диспут) методи навчання;
- дослідницький метод під час виконання самостійної роботи;
- практичні методи навчання: вправи, задачі, кейси, есе тощо;
- наочні методи навчання: демонстрація, ілюстрація, презентація, навчальні фільми, використання Jamboard, відеолекції.

9. Методи контролю

При вивченні студентами курсу «Фізкультурно-спортивна реабілітація» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій;
- індивідуальне та фронтальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Особливості фізкультурно спортивна реабілітації.
2. Специфіка застосування фізичних вправ
3. Використання вправ з метою їх практичного використання
4. Форми ЛФК
5. Протипокази та покази до ЛФК
6. Режими та етапи у реабілітації
7. Відеоігри у фізичній терапії, ерготерапі
8. Інноваційні технології в ерготерапії
9. Робототехніка та робототехнічні екзоскелети
10. Нервово-м'язова електрична стимуляція

11. Телереабілітація
12. Сучасні технічні засоби
13. Метод кондуктивної терапії
14. Метод зворотного зв'язку
15. Дзеркальна терапія
16. СПА-засоби у ФТЕ
17. Арттерапія, музикотерапія, піскова терапія
18. Лікувальний навантажувальний костюм, нейро-ортопедичний костюм, рефлекторно-навантажувальний пристрій
19. Лікувальні реабілітаційні технології
20. Адаптивні реабілітаційні технології
21. Інноваційні технології у геріатрії
22. Інноваційні технології у реабілітації
23. Інноваційні технології у ФСР
24. Форми і методи застосування фізичних вправ
25. Механізм лікувальної дії фізичних вправ на організм людини
26. Методичні принципи застосування фізичних вправ
27. Загальні вимоги до методики застосування фізичних вправ.
28. Ефективність застосування фізичних вправ.
29. Розподіл реабілітації на періоди та етапи.
30. Періоди застосування фізичних вправ
31. Особливості дозування фізичних навантажень
32. Фізкультурно-спортивна реабілітація з урахуванням толерантності до фізичного навантаження.
33. Зміст та послуги із фізкультурно-спортивної реабілітації
34. Охарактеризувати I період (вступний) застосування фізичних вправ: щадний
35. Розкрити особливості II періоду (основного) застосування фізичних вправ: функціональний.
36. Охарактеризувати критерії дозування інтенсивності фізичних Навантажень
37. Розкрити особливості методики фізичних тренувань на велоергометрі.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		40	100
6	6	6	7	7	7	7	7	7			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні	зараховано

		практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

13. Рекомендована література

Основна:

1. Бісмак О. В., Мельнік Н. Г. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. Харків: Вид-во Бровін О.В., 2010. 120 с

2. Воропаєв Д. С., Єжова О. О. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2019. 80 с.
3. Ільницька Г.С., Гончарук Н.В. Терапевтичні вправи: навч. посібник для викладачів. Харків : Вид-во НФаУ, 2021. 198 с.
4. Карпуніна Ю. В. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. Херсон : Олді-Плюс, 2019. 306с.
5. Козубенко Ю. Л., Буц М. А. Лікувальна фізична культура: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2017. 170 с.
6. Корж Ю. М., Звіряка О. М. Основи лікувальної фізичної культури : методичні рекомендації для студентів. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 72 с.
7. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи : навч. посіб. для студ. вищ. навч. Закладів. Київ : Олімпійська література, 2006. 195с.
8. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту. Київ : Олімпійська література, 2009. 486 с.
9. Основи фізичної реабілітації : навчальний посібник / за заг.ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль : ТНПУ, 2010. 234 с
10. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко. Тернопіль, ТДМУ, 2019. 372 с.
11. Порада А. М., Солодовник О. В., Прокопчук Н. Є. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. Київ : Медицина, 2008. 248 с.
12. Приступа Є. Н. Фізкультурно-спортивна реабілітація у системі галузевих соціальних практик / Є. Н. Приступа, Н. В. Жарська, Ю. А. Бріскін, А. С. Вовканич. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022. Т. 7, № 4. С. 163-169.
13. Сірман О.В., Боровець О.В., Реабілітаційні технології у спорті. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інтеграція українських наукових досліджень в міжнародний простір: регіональний аспект», присвяченої 100-річчю Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького м. Запоріжжя, 21 квітня 2023 . 252 с.
14. Фізична реабілітація, спортивна медицина: підручник для студ. Вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. 456 с.
15. Христова Т. Є., Суханова Г. П. Основи лікувальної фізичної культури: навч. посіб. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2015. 172 с.
16. Чайковський М. Є. Основи фізичної реабілітації : навч.-метод. посіб. Хмельницький, 2014. 281 с

Допоміжна:

17. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей: методичний посібник/ Укл.: А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. — Львів: Колесо, 2008. — 144 с.
18. Герцик А. Організаційно-методичні аспекти підготовки бакалаврів фізичної реабілітації в Канаді : метод. посіб. / Андрій Герцик. – Львів : [Укр. технології], 2005. – 111 с. – ISBN 966-345-038-X
19. Гузій О.В. Засоби фізичного виховання у фізичній реабілітації дітей з церебральним паралічем: Методичні рекомендації. – Львів, 2002.
20. Кім В.В., Латипов Г.С. Про поділ спорту та оздоровчої фізкультури. // Теорія і практики фізичної культури. 2001. № 2;
21. Жарська Н. В. Фізична реабілітація осіб другого зрілого віку з ішемічною хворобою серця (стабільна стенокардія II функціональний клас) після лікарняний період : організ.-метод. рек. / Н. В. Жарська, О. В. Гузій. – Львів : Ліга-Прес, 2009. – 88 с. – ISBN 978-966-397-091-2.
22. Кузнєцов В.С., Холодов Ж.К. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. М.:

Академія. 2000.

23. Моченов В.П. Фізична культура і спорт в профілактиці. // Теорія і практики фізичної культури. 2001. № 2;

24. Демчук С. Соціальна інтеграція та реабілітація неповносправних школярів із церебральним паралічем засобами фізичного виховання / Світлана Демчук, Олександр Куц. – Львів : [Укр. технології], 2003. – 147 с. – ISBN 966- 666-080-6.

26. Івасик Н. Фізична реабілітація дітей, хворих на бронхіальну астму : метод. рек. / Наталія Івасик. – Львів : [б.в.], 2003. – 64 с

27. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання [Текст] : навч. посіб. / Наталія Івасик. – Львів : [б. в.], 2007. – 166 с. – ISBN 966- 8955-00-5.

28. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання : навч. посіб. / Наталія Івасик. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів : Український бестселер, 2009 ; Тріада плюс, 2012. – 192 с. – ISBN 978-966-2384-00-0.

29. Іпотерапія: лікувально-реабілітаційні аспекти : метод. рек. / Вергун А. Р., Шелухова І. В. – Тернопіль : [б. в.], 2005. – 18 с.

30. Anzhela Nogas, Serhiy Hutsman, Vira Melnyk, Oksana Borovets, Olena Sirman (2021). Effect of physical therapy on general physical health of patients with pulmonary tuberculosis. Journal of Physical Education and Sport. Vol. 21, Supplement Issue 5, 2963–2969. ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 – 8051. DOI:10.7752/jpes.2021.s5393 SCOPUS.

31. Сірман О. В., Боровець О. В., Дем'янчук Т. О. Фізична реабілітація при переломі нижніх кінцівок учоловіків зрілого віку/ Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред.О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. – Випуск 6 (151) 22. – с.179

32. Сірман О. В. Фізична реабілітація при сколіозі і-їі ступені Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред.О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. – Випуск 8 (153) 22. – с.118

14. Інформаційні ресурси

29. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>

30. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» URL :
USR<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>.

31. Національна стратегія розвитку системи фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих ветеранів війни URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342/2020/print>